

ални групи, различна среда на общуване и начин на живот. Различията в мненията обаче не възлизат на повече от 10-20%, което говори за утвърдилата се в обществото норма за идеалния брой деца с доста голяма стабилност.

Наблюдават се различия в средния идеален брой деца на жените по семейно положение. Най-висок е идеалът при омъжените жени и най-нисък - при разведените жени - под 2,00. Жените със свободно съжителство имат идеал, по-нисък дори от неомъжените жени, като всяка четвърта жена от тях има за идеал едно дете. Това показва, че в ценностната система на българските семейства с оформен брак продължава да се смята за най-подходящо място за раждане и отглеждане на повече от едно дете.

Напълно логично е броят на родените вече деца да формира мнението за предполагаем брой деца в семейството. Данните показват, че ясно е изразена нормата на двудетен модел при жени с едно и две деца и тридетен модел - при жени с три и повече деца. Тревожно е обаче обстоятелството, че има жени, които смятат за идеален по-малък брой деца от тези, които имат. Обяснението на този резултат вероятно се крие в трудностите по отглеждане на повече деца, което води до становище, че идеалът за деца в семейството е по-малък от вече родените.

Идеалният брой деца като схващане в страната е под равнището, необходимо за простото възпроизводство, и е твърде близък до желания брой деца. Близостта в равнищата на двата показателя при отделни групи от населението показва, че обществените норми се приемат като свои собствени. Наличието на голяма разлика означава, че или семейството си е поставило нереални задачи, или че в даден момент няма потребност да преследва тази цел.

Много малък дял от изследваните лица (от порядъка на 1 до 1,5%) са отговорили, че не искат да имат деца. Това са главно млади хора, при които липсва увереност, че в близко бъдеще обществото ни ще създаде необходимите условия, за да живее българското семейство добре.

Настъпилите промени в репродуктивните потребности в страната през последните десетилетия се виждат от табл.10.

Таблица 10

СРЕДЕН БРОЙ ДЕЦА НА ЕДНА ЖЕНА

	Години				
	1976	1985	1991	1995	2001
Реализиран	1,87	1,81	1,59	1,58	1,21
Желан	2,10	2,05	1,78	1,79	1,99
Идеален	2,20	2,18	2,05	2,07	1,87